

Bilaga – SWOT ANALYSER

Fotograf: Emma Remes

Dokumenttyp: Bilaga
Ansvarig funktion: Kommunstyrelsen
Gäller för: Enköpings kommun

Ärendenummer: KS2025/638

Datum: 2026-02-26

Innehåll

1	Bilaga: SWOT-analyser	4
1.1	Etableringsläge i Enköpings kommun.....	4
1.1.1	Styrkor	4
1.1.2	Svagheter	4
1.1.3	Möjligheter	4
1.1.4	Hot.....	5
1.2	Lager och Logistik.....	5
1.2.1	Styrkor	5
1.2.2	Svagheter	5
1.2.3	Möjligheter	6
1.2.4	Hot.....	6
1.3	IT- och cybersäkerhet	6
1.3.1	Styrkor	6
1.3.2	Svagheter	7
1.3.3	Möjligheter	7
1.3.4	Hot.....	7
1.4	Besöksnäring och småföretagande på landsbygd.....	7
1.4.1	Styrkor	7
1.4.2	Svagheter	8
1.4.3	Möjligheter	8
1.4.4	Hot.....	8
1.5	Handel och service	9
1.5.1	Styrkor	9
1.5.2	Svagheter	9
1.5.3	Möjligheter	10
1.5.4	Hot.....	10
1.6	Tillverkande småindustri	10
1.6.1	Styrkor	10
1.6.2	Svagheter	10
1.6.3	Möjligheter	11
1.6.4	Hot	11

1 Bilaga: SWOT-analyser

1.1 Etableringsläge i Enköpings kommun

1.1.1 Styrkor

- Strategiskt läge vid E18, riksväg 55 och 70
- Närhet till Stockholm, Uppsala och Västerås 3,5 miljoner människor samt 38 städer inom 90 minuters radie
- Nära marknad till kunder och arbetsmarknad
- Närhet till tre universitet
- Stark grundskola
- Närhet till flygplats, hamnar och järnväg
- Efterfrågan på verksamhetsmark
- Enköping är attraktivt för etableringar
- Kommunen har en tydlig hållbarhetsprofil
- Entreprenörsanda
- Bostadsmarknad

1.1.2 Svagheter

- Kommunen äger lite egen mark i attraktiva etableringsområden
- Saknas attraktiva lokaler för handel och service i centrum
- Höga hållbarhetskrav kan upplevas som hinder
- Begränsat marknadsföringsutrymme
- Brist på kollektivtrafik till de olika verksamhetsområdena
- Kapacitetsbrist
- Brist på småhus och attraktiva bostadsrätter

1.1.3 Möjligheter

- Utveckling av nya verksamhetsområden
- Klusterbildning genom förflyttning till nya verksamhetsområden

- Gemensam marknadsföring mellan kommunen och aktörer
- Profilering som hållbar kommun
- Ökat intresse för omlokalisering
- Regional samverkan
- Natos etablering ger Enköping ökat intresse för logistik och försvar

1.1.4 Hot

- Konkurrens från närliggande kommuner
- Risk att företag väljer andra orter
- Brist på ladd infrastruktur för personbil och lastbil
- Ökade byggkostnader och räntor
- Lågkonjunktur
- Politisk prioritering, enbart marknadskrafter som styr (kortsiktigt)
- Brist på intern förståelse för företagens behov
- Höga hållbarhetskrav kan ha negativ påverkan på etableringar på grund av för höga/ dyra kostnader

1.2 Lager och Logistik

1.2.1 Styrkor

- Strategiskt läge i Mälardalen
- Närhet till Stockholm, Uppsala och Västerås
- Natos kommande etablering
- Nära Arlanda och hamnar
- Stark branschnärvaro och samverkan i Enköping Stockholm Logistikhub
- Branschen sysselsätter både låg- och högutbildad arbetskraft

1.2.2 Svagheter

- Brist på arbetskraft inom vissa logistiktunga yrken
- Begränsat kollektivtrafiknät inom kommunen
- Tillgänglighet till arbetsplatser

- Ej lyckats sätta Enköping på kartan som logistikplats
- Stora satsningar innan lågkonjunkturen
- Ekonomisk nedgång har drabbat branschen hårt

1.2.3 Möjligheter

- Ökad efterfrågan på logistiklösningar
- Attraktiv etableringskommun för företag som vill ha central lagerpunkt i Sverige
- Natos kommande etablering
- Utveckling av logistikparker och gröna logistiklösningar
- Samverkan med utbildningsaktörer – skapa lokala YH-utbildningar och lärlingsplatser inom logistik.

1.2.4 Hot

- Konkurrens från andra logistiklägen
- Ökade byggkostnader och räntor
- Lågkonjunktur
- Politisk prioritering, enbart marknadskrafter som styr (kortsiktigt)
- Brist på attraktiva boenden som småhus och exklusivare bostadsrätter

1.3 IT- och cybersäkerhet

1.3.1 Styrkor

- Ledningsregementets närvaro ger tillgång till hög kompetens, avancerad teknik och etablerade nätverk inom säker kommunikation och cyberförsvar
- Stabil och växande efterfrågan på IT-säkerhet inom både offentlig och privat sektor
- Möjlighet att profilera kommunen som ett nationellt centrum för säkerhet och cyberskydd, vilket stärker varumärket
- Strategiskt läge i Mälardalen med närhet till andra IT-kluster, universitet och forskningsmiljöer

- Samverkan mellan aktörer och kommun för att attrahera rätt kompetens i form av rekryteringsmässor och kampanjen "Jobba på hemmaplan"

1.3.2 Svagheter

- Relativt låg andel högutbildade invånare (endast 25,6 % har eftergymnasial utbildning)
- Begränsad lokal tillgång på kvalificerad IT-kompetens

1.3.3 Möjligheter

- Utveckla utbildningar och samarbeten mellan regementet, skolor och näringsliv
- Attrahera företag inom försvarsindustri, e-hälsa, fintech m.m. som ställer höga krav på IT-säkerhet
- Profilera Enköping som en cybersäker och framtidssäkrad plats för verksamhet

1.3.4 Hot

- Konkurrens från större städer med redan etablerade IT-kluster (till exempel Uppsala, Stockholm)
- Risk för kompetensflykt om inte utbildning och karriärvägar erbjuds lokalt
- Långsamma etableringsprocesser kan bromsa tillväxt i en snabbföränderlig bransch

1.4 Besöksnäring och småföretagande på landsbygd

1.4.1 Styrkor

- Stark natur- och kulturmiljö – Mälaren, skärgården, gårdar, naturreservat, slott och historiska miljöer
- Många engagerade småföretagare och lantbrukare med vilja att utveckla besöksmål och produkter
- Jobbskapande. Många unga har sitt första jobb här.

- Närhet till storstadsregioner (Stockholm, Uppsala, Västerås) – attraktivt för dagsbesök och weekendresor
- Lokalproducerad mat, gårdsbutiker och evenemang lockar intresse för hållbar turism
- Starka lokala nätverk och samverkansinitiativ (till exempel Fjärdhundraland, Leader, LRF med flera)
- Vårt geografiska läge är perfekt för konferens och möten

1.4.2 Svagheter

- Begränsad kollektivtrafik till landsbygden – svårtillgängligt för vissa besökare
- Brist på logi och anläggningar för större grupper eller året-runt-verksamhet
- Låg kännedom om platsen och utbudet utanför kommunen
- Små resurser och beroende av eldsjälar – svårt att växa eller ställa om
- Brist på etableringsmark kontra jordbruksmark
- Brist på kongresslokaler och boende

1.4.3 Möjligheter

- Ökad efterfrågan på närturism och unika, hållbara upplevelser
- Växande intresse för natur, hälsa, tystnad, cykling, paddling, vandring och slow travel
- Utveckla gårdsturism, bo på lantgård, mat- och dryckesupplevelser
- Kombinera turism med andra verksamheter: utbildning, hantverk, digitalt arbete, event
- Stärka oss inom konferens och möten för näringsliv och organisationer

1.4.4 Hot

- Konkurrens från etablerade turistmål med större resurser och synlighet
- Säsongsberoende verksamhet och sårbarhet för lågkonjunktur eller väder
- Tidskrävande tillståndsprocesser eller begränsat stöd för nya initiativ

- Brist på kongresslokaler och boende

1.5 Handel och service

1.5.1 Styrkor

- Unika och personliga butiker, restauranger och tjänsteföretag som skapar lokal identitet och stärker kommunens attraktionskraft
- Närhet till Enköpings världsberömda parker och andra besöksmål – lockar både invånare och turister
- Mångfald av småföretag som bidrar till liv och rörelse i både stad, tätorter och landsbygd
- Strategiskt läge nära storstadsregionerna Stockholm, Uppsala och Västerås – attraktivt för besökare och företagsetableringar
- Attraktiv hamn och rekreationsområden som gynnar besöksnäringen och lokal handel
- Arbetstillfällen för framförallt unga

1.5.2 Svagheter

- Omoderna eller otillräckligt anpassade lokaler för nya etableringar
- Upplevd brist på tillgänglig parkering och goda transportlösningar till handelsområden
- Konkurrens från andra städer, externa handelsområden och e-handel
- Begränsat utbud av större butikskedjor eller kvällsöppna verksamheter
- Hög sårbarhet bland små aktörer vid lågkonjunktur eller förändrade konsumtionsmönster
- Brist på samordnad marknadsföring av kommunens handels- och serviceutbud
- Avsaknad av tydliga kommunala målbilder för handelns utveckling
- Brist på effektiva processer för viktiga fastighets- och utvecklingsprojekt
- Försäljningsindex var 72 år 2023, vilket innebär att 28 % av konsumtionen sker utanför kommunen

- Ej hållbart att invånare åker utanför kommunen för inköp

1.5.3 Möjligheter

- Utveckla handel och service som en del av upplevelsepaket – koppla ihop shopping, mat, kultur och naturupplevelser
- Stärka samarbetet mellan kommun, fastighetsägare, företag och föreningar för att utveckla attraktiva handels- och mötesplatser
- Växande efterfrågan på hållbara, småskaliga och lokalt förankrade upplevelser
- Ökad turism och inflyttning kan driva efterfrågan på ett brett serviceutbud i hela kommunen

1.5.4 Hot

- Minskad fysisk handel och fler tomma lokaler vid uteblivna investeringar eller hård konkurrens från e-handel
- Långa och störande ombyggnationer som påverkar tillgänglighet och besöksflöden negativt
- Risk att företag lämnar kommunen om förutsättningar, stöd och utvecklingsmiljö inte är tillräckligt attraktiva
- Brist på tydlig riktning för handelns utveckling kan leda till splittrade satsningar och minskad konkurrenskraft

1.6 Tillverkande småindustri

1.6.1 Styrkor

- En central funktion i den lokala och regionala produktionskedjan
- Närhet till kunder, underleverantörer och andra industrier i Mälardalen
- Lång industriell tradition inom tillverkning, med rötter i Bahco, som har byggt upp lokal kompetens och hög kompetens inom industri och tillverkning

1.6.2 Svagheter

- Svårigheter att rekrytera rätt kompetens, särskilt inom teknik och produktion
- Generationsväxling och ägarfrågor i många företag

- Beroende av ett fåtal kunder eller leverantörer
- Ofta äldre lokaler och produktionsmiljöer som begränsar utvecklig
- Brist på moderna lokaler och mark för att kunna växa och utvecklas
- Begränsad tid och kapacitet för strategiskt utvecklingsarbete

1.6.3 Möjligheter

- Ökad efterfrågan på lokal och regional produktion samt kortare leveranskedjor
- Omställning till hållbar och cirkulär produktion skapar nya affärsmöjligheter
- Digitalisering, automatisering och ny teknik kan höja produktiviteten
- Samverkan i kluster och nätverk för gemensam utveckling och innovation
- Offentliga investeringar och stöd för grön omställning och kompetensutveckling
- Samarbete med utbildningsaktörer för praktik, lärlingsplatser och rekrytering

1.6.4 Hot

- Global instabilitet med osäkra förutsättningar för internationell handel. Ökad konkurrens och prispress som följd
- Konjunkturkänslighet och osäker efterfrågan
- Höga energi- och råvarukostnader
- Brist på arbetskraft inom industrirelaterade yrken
- Regelverk och tillståndsprocesser som kan upplevas som komplexa
- Tekniskt eftersläp om investeringar skjuts upp